

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-07100/13-70

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 27. září 2018 podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. a), § 152 odst. 5 a § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb. takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-07100/13-47 ze dne 29. října 2013 **se zrušuje a řízení se zastavuje.**

Odůvodnění

Podkladem pro zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání přestupku vedeného proti obviněné,

(dále jen „obviněná“), byly podněty zaslané Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále „Úřad“) a dále jeho vlastní zjištění. Oznámení o zahájení řízení pak bylo obviněné doručeno dne 30. srpna 2013.

Následně, na základě provedeného dokazování a shromážděného spisového materiálu vydal správní orgán prvního stupně Úřadu rozhodnutí čj. UOOU-07100/13-47 ze dne _____, podle něhož obviněná spáchala přestupek podle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů tím, že prostřednictvím webových stránek umístěných na internetové adrese nechala zveřejnit kopie protokolů o výsleších svědků a protokoly o výslechu obviněného ze spisového materiálu Policie České republiky

_____ které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného učiněných před orgány činnými v trestním řízení. Policie České republiky pak měla být správcem příslušných osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., přičemž obviněná uvedené dokumenty získala v souvislosti s postavením obviněné v předmětném trestním řízení. Takto měla obviněná porušit povinnost mlčenlivosti stanovenou v § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., a proto jí byla uložena pokuta ve výši 16.000 Kč.

Uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo (s výjimkou doplnění data narození a bydliště obviněné) potvrzeno rozhodnutím předsedy Úřadu čj.

. Následně byla zamítnuta i žaloba podaná proti tomuto rozhodnutí předsedy Úřadu, a to rozsudkem Městského soudu v Praze čj. ze dne

Nicméně rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. ze dne (dále jen „rozsudek“) vydaný na základě kasační stížnosti obviněné zrušil jak rozsudek Městského soudu v Praze čj. ze , tak rozhodnutí předsedy Úřadu čj. ze a věc vrátil Úřadu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v rozsudku uvedl, že skutkový stav věci není nijak sporný. Stejně tak souhlasil s tím, že protokoly o výpovědích osob získané od Policie České republiky a zveřejněné na webu je třeba považovat za listiny obsahující osobní údaje, přičemž ovšem provozování uvedeného webu kvalifikoval jako zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Obviněná tak byla, jak shledal Nejvyšší správní soud s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci Lindqvist v. Švédsko, C-101/01, v pozici správce dle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. a vztahovaly se na ni tudíž příslušné povinnosti. K těmto ovšem nenáleží povinnost mlčenlivosti podle § 15 zákona č. 101/2000 Sb. Jednání obviněné tudíž bylo nesprávně kvalifikováno.

Z toho tedy Nejvyšší správní soud vyvodil, že je nutno nově posoudit, jak obviněná dostala svým právům a povinnostem správce vyplývajících ze zákona č. 101/2000 Sb. V této souvislosti pak je třeba případně provést i test proporcionality a zvážit, zda právo obviněné na zpracování předmětných osobních údajů jejich zveřejněním převážilo nad ochranou soukromí osob, o nichž byly zveřejněny osobní údaje. Dále je třeba zvážit, do jaké míry bylo nezbytné pro naplnění sledovaného účelu zveřejnit osobní údaje v rozsahu učiněném obviněnou. Nelze ani pominout, že dne 25. května 2018 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Trestnost jednání obviněné proto musí být posouzena prismatem výhodnější právní úpravy pro obviněnou. Tímto názorem Nejvyššího správního soudu je Úřad dle § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, vázán.

K tomu odvolací orgán po zevrubném seznámení se spisovým materiálem považuje za nezbytné především konstatovat, že obviněná se předmětného skutku dopustila ještě před účinností obecného nařízení o ochraně osobních údajů a Úřad v rámci předchozích řízení vedených proti obviněné musel primárně vycházet pouze ze zákona č. 101/2000 Sb. a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Odvolací orgán se proto, v souladu s pokyny Nejvyššího správního soudu, nejdříve zabýval otázkou, na základě jaké právní úpravy toto jednání posuzovat. V této souvislosti si odvolací orgán byl plně vědom ústavněprávní zásady zakotvené v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, kterou ostatně připomenul i Nejvyšší správní soud a podle které se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, přičemž pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Protože, a to vzhledem ke skutečnosti, že obecné nařízení o ochraně osobních údajů umožňuje oproti zákonu č. 101/2000 Sb. uložení sankce až ve výši 20.000.000 EUR nebo 4 % celosvětového ročního obrátu, je pro obviněnou příznivější

předchozí právní úprava, přezkoumal odvolací orgán jednání obviněné podle předchozí právní úpravy.

Odvolací orgán se dále řídil konstatováním Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku shledal, že obviněná je v pozici správce osobních údajů a v tomto rozsahu se na její jednání vztahují práva a povinnosti vyplývající z účinných předpisů na ochranu osobních údajů. Proto odvolací orgán především zkoumal, zda předmětnému zpracování osobních údajů, resp. zveřejnění, které je podle definice uvedené v § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. jednou z forem zpracování, svědčí některý z právních titulů dle zákona č. 101/2000 Sb. Zároveň, po zvážení všech okolností případu, odvolací orgán dospěl k názoru, že problematika existence či neexistence právního titulu má v tomto případě naprosto zásadní povahu. Z tohoto pohledu tudíž už ze samé povahy věci nemělo smysl zabývat se plněním dalších povinností správce stanovených zákonem č. 101/2000 Sb., jelikož případně shledaná porušení těchto povinností by v uvedených souvislostech musela být naprosto marginálního a bagatelního charakteru.

Vzhledem k tomu, že obviněná nedisponovala souhlasu subjektů údajů, přichází do úvahy, jak shledal odvolací orgán, jedině právní titul vyplývající z ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., podle něhož lze i bez souhlasu subjektu údaje zpracovávat (a tedy i zveřejňovat) osobní údaje je-li to „*nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů, správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života.*“ K jeho aplikovatelnosti ovšem je nutno zvážit na jedné straně míru nezbytnosti ochrany práv a právem chráněných zájmů správce, a to vůči míře narušení ochrany soukromého nebo osobního života dotčených subjektů údajů na straně druhé.

V této souvislosti je ale nutno také připomenout, že na nakládání s osobními údaji v rámci trestního řízení, o něž se v tomto případě také jedná, se vztahují i speciální ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“). Dle ustanovení § 8a odst. 1 věty druhé trestního řádu se *“v přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka“*. Na tomto místě proto je nutno zopakovat, že Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku jasně vyslovil svůj názor, podle něhož jsou osoby v rámci trestního řízení v protokolech o výpovědích osob nezaměnitelným způsobem identifikovány. Zároveň, podle § 8b odst. 1 trestního řádu, *„osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a odst. 1 věty druhé, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmějí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům. O tom musí být tyto osoby poučeny.“* Tato výjimka se ovšem primárně týká dalšího poskytnutí, nikoliv tedy zveřejnění informací, které je zakázáno již ustanovením § 8a trestního řádu. Nicméně výjimky ze zákazu zveřejnění informací jsou vymezeny v § 8d trestního řádu, podle něhož *„informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze v nezbytném rozsahu zveřejnit pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účelu trestního řízení, nebo umožňuje-li to tento zákon. Uvedené informace lze také zveřejnit, **odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby**; přitom je třeba zvláště dbát na ochranu zájmů osoby mladší 18 let.“*

Lze tedy konstatovat, že podmínky pro zveřejnění dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. v zásadě korespondují s podmínkami stanovenými trestním řádem, nicméně v obou případech je třeba poměřovat dvě protichůdná práva. Konkrétně v tomto případě, obviněná, která je političkou, deklarovala právo na přiměřenou obhajobu před veřejností v rámci trestního řízení týkajícího se , přičemž jeho zahájení bylo medializováno. Zároveň ovšem je zjevné, že obviněná svým jednáním zasáhla do soukromé sféry dotčených osob.

Odvolací orgán tedy provedl předmětný test proporcionality. Ten ostatně zmínil i Nejvyšší správní soud, přičemž odkázal jednak na svůj rozsudek čj. 1 As 113/2012-133 ze dne 25. února 2015 ve věci a na rozhodnutí Městského soudu v Praze čj. 5 A 138/2014-38-45 ze dne 2. října 2017. V této souvislosti ovšem odvolací orgán shledal, že kritéria testů stanovená oběma posledně jmenovanými rozsudky jsou, i přes naprosto rozdílná slovní vyjádření, z obsahového hlediska v zásadě shodná. Nicméně tomuto případu je z věcného hlediska podstatně bližší test popsany rozhodnutím Městského soudu v Praze čj. 5 A 138/2014-38-45 ze dne 2. října 2017, jelikož se zabývá střetem práva na informace s právem na ochranu soukromí a spravedlivý proces v kontextu probíhajícího trestního řízení (zveřejňování informací o něm), zatímco rozsudek čj. 1 As 113/2012-133 ze dne 25. února 2015 ve věci se týkal značně odlišnější problematiky monitorování veřejného prostanství.

Z uvedených důvodů proto odvolací orgán vzal primárně v potaz rozhodnutí Městského soudu v Praze čj. 5 A 138/2014-38-45 ze dne 2. října 2017. Podle něho je třeba vycházet z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva č. 56925/08 ve věci Bédat proti Švýcarsku ze dne 29. března 2016. Jak Městský soud v Praze uvedl, posledně připomenutým rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva formulované faktory mají najít uplatnění právě při konfliktu zveřejnění informace a práva na soukromí a spravedlivý proces v kontextu probíhajícího trestního řízení. Konkrétně se jedná o následující faktory:

- a) obsah zveřejněné informace a způsob, jakým byla zveřejněna – je třeba zkoumat, zda informace byla zveřejněna seriózním způsobem, nebo naopak, zda se snažila vyvolat spíše senzaci, či popsat osobu ryze negativním způsobem;
- b) jak zveřejnění informace přispělo k debatě veřejného zájmu, či zda jejím cílem bylo pouze ukojení zvědavosti veřejnosti;
- c) jaký dopad měla zveřejněná informace na trestní řízení, zda nebyla narušena zásada presumpce nevinny, či zda nedošlo k ovlivnění nestrannosti soudu;
- d) závažnost zásahu do soukromí dotčené osoby.

V této souvislosti pak odvolací orgán především shledal, že předmětné informace byly publikovány seriózním způsobem, jelikož způsob zveřejnění byl velmi věcný, nijak skandalizující. Konkrétně došlo pouze ke zveřejnění protokolů z výslechů svědků a jednoho obviněného, a to na oficiálních webových stránkách bez jakéhokoli komentáře včetně difamujícího.

Ohledně druhého z kritérií odvolací orgán shledal, že zveřejnění přispělo k debatě veřejného zájmu. Jednalo se totiž o mediálně sledovanou kauzu týkající se účelnosti vynakládání veřejných prostředků (obvinění ze zneužití pravomoci a porušení povinnosti při správě cizího majetku) na ministerstvu , kde obviněná v období od do vykonávala funkci . Podle obžaloby ministerstvo vedené obviněnou v roce

uzavřelo pro stát nevýhodnou smlouvu na se společností . Cena řádově ve výši několika miliard Kč byla, podle znaleckého posudku, který si nechala zpracovat Policie České republiky, extrémně nepřiměřená. Stát tak měl podle obžaloby utrpět ztrátu řádově ve výši stovek milionů Kč. Veřejný zájem pak je třeba vnímat v kontextu celé situace s cílem ozřejmit skutečný stav věci, neboť důvěra společnosti ve státní orgány (a ministerstva jsou ústředním správním orgánem státu) je pro fungování demokratického právního státu klíčová.

Ohledně třetího kritéria odvolací orgán především připomíná, že obviněná ve svých vyjádřeních vícekrát poukazovala na to, že sledovaným cílem byla její veřejná obhajoba, a to vzhledem k rozsáhlé medializaci kauzy. Rozhodnutí o vině ovšem je úkolem nezávislého a nestranného soudu. Obviněná by se tedy měla hájit v rámci příslušného řízení. Toto by v zásadě svědčilo o nesplnění příslušného kritéria. Zde je ale třeba připomenout časový faktor. Obvinění již bývalé totiž bylo vzneseno v roce přičemž ke zveřejnění protokolů o výpovědích došlo Obžaloba byla k soudu podána v roce v září však Obvodní soud pro Prahu 6 vrátil kauzu k došetření. Toto rozhodnutí zrušil Městský soud v Praze. Hlavní líčení v kauze nákupu začalo v a případ dosud nebyl uzavřen. Po dobu cca 6 let tedy obviněná fakticky neměla jinou možnost veřejné obhajoby a probíhající trestní řízení navíc mělo za následek přerušování jejích politických aktivit. Vzhledem k tomuto odvolací orgán shledal, že i přes určitou míru nesplnění předmětného kritéria, jednání obviněné v tomto ohledu postrádá společenskou nebezpečnost. Nadto je nutno připomenout, že v rámci řádně probíhajícího řízení před soudem, které je dle § 2 odst. 10 trestního řádu až na zákonné výjimky veřejné, by došlo k výslechu svědků, resp. dotčených osob, případně by předmětné protokoly byly přečteny. Pro poskytování informací ohledně řízení před soudem pak již neplatí omezení vztahující se k zveřejňování osobních údajů dle § 8a trestního řádu, týkající se přípravné fáze trestního řízení a předmětné informace by bylo nutno považovat za oprávněně zveřejněné.

Co se týká posledního z kritérií, odvolací orgán konstatoval, že kopie předmětných protokolů zveřejnila obviněná prostřednictvím na svých oficiálních webových stránkách a u jednotlivých výpovědí ponechala jména a příjmení dotčených osob. Obviněná se tedy snažila zúžit zveřejňované osobní údaje na minimum, přičemž tyto se týkaly především výkonu pracovní činnosti. Zásah do ryze soukromé sféry dotčených osob tudíž není výrazný.

Celkově tedy lze konstatovat, že sledovaný cíl obviněné měl značný význam a je nutno jej pokládat za legitimní. Zároveň způsob zveřejnění informace nebyl nijak skandalizující, ale došlo k němu seriózním způsobem v kontextu informování o záležitosti důležitého veřejného zájmu. Stejně tak z výše uvedených důvodů odvolací orgán shledal, že zveřejnění předmětných výpovědí nebylo nepřiměřeným zásahem do soukromí těchto osob, neboť bylo převáženo sledovaným legitimním zájmem. Pokud by dotčené subjekty údajů zveřejnění výpovědí vnímaly jako silný zásah do svého soukromí, nic jim nebránilo domáhat se svých práv v občanskoprávním řízení žalobou na ochranu osobnosti. Z druhé strany sice zveřejnění mohlo mít jistý negativní dopad na probíhající trestní řízení, nicméně společenská škodlivost tohoto již pominula s přihlédnutím k časovému faktoru.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti rozhodl odvolací orgán, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. V této souvislosti ovšem považuje za nezbytné zvláště zdůraznit, že takto bylo učiněno výhradně s ohledem na výjimečné okolnosti případu, což

v žádném případě neznamena obecný příklon Úřadu ke zveřejňování dokumentů týkajících se trestního řízení, které obsahují osobní údaje. Zároveň odvolací orgán shledal, že takto rozhodnout je přípustné i vzhledem k tomu, že se vyhovuje původnímu rozkladu, přičemž nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 27. září 2018

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r.
předsedkyně

Za správnost vyhotovení: